

Raad voor Cultuur
Postbus 61243
2506 AE Den Haag

Uw brief van	Ons kenmerk	Contactpersoon	Zoetermeer
	DCE/01/40860		25 oktober 2001
Onderwerp		Doorkiesnummer	
adviesaanvraag presentatie Nederlandse Geschiedenis		4528	

In mijn museumbrief van 24 september aan de Tweede Kamer en de daarop-
volgende discussie in het AO van 3 oktober, heb ik de
presentatie van de
Nederlandse geschiedenis in musea aan de orde gesteld.

Ik heb de presentatie van de nationale geschiedenis in het teken gesteld van de versterking van het historisch besef. Hoewel er onder ouderen een toenemende interesse valt te constateren in vooral lokale en regionale geschiedenis, laat onder jongeren de kennis van de geschiedenis te wensen over. Met name ontbreekt een oriëntatiekader, zo constateerde de Commissie-De Wit enige tijd geleden. Naar aanleiding daarvan heeft de commissie-De Rooij onlangs voorstellen gedaan voor een nieuwe aanpak van het geschiedenisonderwijs, die de leerlingen het benodigde oriëntatiekader moet gaan geven. Het erfgoed levert daar zichtbare voorbeelden bij. Leerlingen leren met erfgoed beter, omdat dit de lesstof concretiseert.

Verder heb ik de wijze van presentatie bij veel musea kritisch tegen het licht gehouden. Kortweg komt mijn betoog hier op neer: Veel museale presentaties hebben nog een gesloten karakter. Ze vertellen

nog steeds één verhaal, terwijl in mijn ogen de geschiedenis juist een veelheid aan verhalen te bieden heeft. De noodzaak van opener presentaties is dus groot en zal nog verder groeien. Wie georiënteerd is geraakt op connecties in plaats van collecties – en dat is de huidige generatie – wil de ruimte hebben om aan de hand van een presentatie een stukje van het verleden interactief te reconstrueren, eigen vragen te formuleren en er zo een eigen visie op te ontwikkelen. De presentaties van de toekomst zullen dan ook niet alleen opener van structuur zijn, maar ook multimedialer. Ook kan bij het multimediaal vormgeven van historische presentaties goed over de grens gekeken worden. Een dergelijke inhaalslag vraagt zowel investeringen in museumpresentaties als in scholing van museummedewerkers.

Graag verneem ik uw opvattingen over welke rol de Rijksoverheid kan en moet spelen bij de presentatie van de nationale geschiedenis bij alle musea in Nederland die over historische collecties, in de ruimste zin van het woord, beschikken. Daarbij wil ik ook graag de positie van het Rijksmuseum op dit gebied betrekken. De beleidsvisie van het Rijksmuseum Amsterdam op de 21ste eeuw en de reactie van de Raad voor Cultuur daarop bleken immers een belangrijke aanleiding voor de discussie over hoe de musea de geschiedenis van Nederland zouden moeten presenteren. In dit verband is door sommigen gepleit voor een centrale, nationale en omvattende presentatie van onze geschiedenis. In dit verband hebt u onlangs ook samen met de Boekmanstichting, onder de titel 'Schoonheid of herinnering een project gestart m.b.t. de presentatie van de (nationale) geschiedenis in Nederlandse musea. Op dit moment presenteert in Nederland een groot aantal musea, over het hele land gespreid, bepaalde aspecten of periodes van de eigen geschiedenis, waarbinnen het Rijksmuseum een hoofdrol speelt. Niet alleen is deze situatie geworteld in de decentrale Nederlandse cultuur, ook vormt zij een geschikt uitgangspunt om de geschiedenis vanuit verschillende invalshoeken te presenteren. In de brief van het Rijksmuseum van 10 september 2001 aan mijn Ministerie geeft het museum in aansluiting op de plannen voor een geïntegreerde presentatie kunst en geschiedenis bovendien te kennen om ook een verzamelbeleid te willen gaan voeren m.b.t. de geschiedenis van de 20^e eeuw en dit te gaan presenteren. Graag verneem ik daarover uw opvatting. Over de andere punten die in deze brief aan de orde worden gesteld (het gebouw, toerisme en specifieke doelgroepen en jongeren) zal ik binnenkort een reactie sturen naar het

Rijksmuseum. Hiervan zult u een afschrift ontvangen

Ik verzoek u bij uw advisering ook de ontwikkelingen in het geschiedenis-
onderwijs te betrekken. In februari 2001 bracht de al eerder
genoemde Commissie de Rooij zijn advies uit over de
historische en maatschappelijke vorming in het primair en
voortgezet onderwijs. Museale historische presentaties zouden
goed kunnen aansluiten op de door deze commissie gedane
voorstellen, met name ook waar het gaat over de periodisering
van de geschiedenis. Een exemplaar van dit rapport is daarom
bijgevoegd.

Tenslotte verzoek ik u bij uw advisering ook aandacht te
schenken aan de nog
nader uit te werken gezamenlijke plannen van een aantal Haagse
instellingen, te weten de Koninklijke Bibliotheek, de
Rijksarchiefdienst, het Centraal Bureau voor Genealogie, het
Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie en het
Nederlands Letterkundig Museum en Documentatiecentrum, voor
een gezamenlijke
presentatie op het gebied van de recente geschiedenis. Het
plan wordt mogelijk in samenhang ontwikkeld met het al oudere
idee van de gemeente Den Haag voor een Huis van de Democratie.

Graag verneem ik van u op welke termijn u mij daarover van
advies kunt dienen. Op grond van de met de Raad gemaakte
agenda-afspraken en gezien mijn
toezeggingen aan de Kamer, verzoek ik u mij uiterlijk eind
februari 2002 uw
advies te doen toekomen, zodat ik nog tijdens mijn huidige
ambtstermijn de
Kamer hierover kan berichten.

Een afschrift van deze adviesaanvraag is tevens verzonden aan
het Koninklijk
Nederlands Historisch Genootschap.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,

dr. F. van der Ploeg